



T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
Ders İçerik Formu


Doküman No	HRÜ-KYS-FRM-045
Yayın Tarihi	10.09.2020
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	11.08.2021
Sayfa No	1 / 3

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U	Kredi	AKTS
Orta Çağ Arkeolojisi ve Kazı Teknikleri		Güz	3+0	3	6
Ön koşul Dersler	Yok				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Seçmeli				
Dersin Koordinatörü					
Dersi Veren					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Türkiye’de Orta Çağ dönemi tarihi araştırmaları ile birlikte arkeolojik çalışmaların boyutunu belirlemek ve günümüzde yürütülen bu döneme yönelik arkeolojik verilerin irdelenmesini yapmak. Öğrencinin Orta Çağ Arkeolojisi ve kazı teknikleri konusunda bilgilendirilmek, Anadolu’da yapılan ilk kazıları öğretmek, Osman Hamdi Bey’in tanıtmak, geçmişte kaçırılan tarihi eserlerimizden bahsedilerek kültür varlıklarının ülkemize kazandırmanın önemi vurgulamak. Ayrıca kazı alanları, bu alanlara uygulanan çeşitli kazı teknikleri hakkında bilgi vermek. Çizim yapma, envanter çalışmaları, kazıda yapılması gereken işler ve buluntuların muhafazası hakkında öğrencinin bilgi sahibi olması amaçlanmaktadır.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	1. Konunun terminolojisini algılayabilme 2. Araştırma yöntemlerini kavrama 3. Benzer ve farklı örnekleri saptama 4. Konuyu değerlendirme 5. Bölgesel farklılıkları kavrayabilme				
Dersin İçeriği	Arkeoloji kelimesinin kökeni ve ilk arkeolojik kazılar, Orta Çağ Arkeolojisinin tanımı, kazı teknikleri, kazı araç ve gereçleri, ölçüm teknikleri, tarihsel kronoloji, arkeoloji ve sanat tarihinin ayrıldığı noktalar, tarihlendirme metodları anlatılacaktır.				
Haftalar	Konular				
1	Orta Çağ Arkeolojisinin tanımı, Selçuklu ve Osmanlı Dönemi Kazı alanlarının arkeoloji ve sanat tarihi açısından değerlendirmesi.				
2	Arkeoloji ile birlikte çalışan disiplinler, Sanat Tarihi-Arkeoloji ayrımı, tabaka içermeyen alanlarda kazı yöntemi.				
3	Türkiye’deki ilk kazılar ve Osman Hamdi Bey.				
4	Tarihlendirme metodları, birden çok tabaka içeren alanların kazısı, farklı tabakaların anlaşılabilmesinde takip edilecek yöntemler.				
5	Orta Çağ kavramının ortaya çıkışı ve dönemsel ayrımı, Orta Çağ kültürlerinin ilişkisel boyutları, Anadolu’da Orta Çağ Kültür Evreleri.				
6	Yüzey araştırması ve teknikleri, ilk arkeolojik kazılar.				
7	Ara sınav - Yüzey araştırması ve teknikleri, ilk arkeolojik kazılar 2.				
8	Arkeolojik alanlar, mağara yerleşimleri, höyükler, Tümülüs mezarları.				
9	Kazıda kullanılacak ekipman ve çalışma teknikleri, Orta Çağda Anadolu’da kültürler arası etkileşimler.				
10	Kazı teknikleri, tipoloji ve sınıflandırma, buluntuların temizliği, envanterlenmesi ve müzeye teslimi.				
11	Kazı teknikleri, açık alan ve çapraz açma.				
12	Kazı belgeleme çalışmaları, ölçme ve çizim, yazılı ve fotografik belgeleme.				



T.C.
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
Ders İçerik Formu

Doküman No	HRÜ-KYS-FRM-045
Yayın Tarihi	10.09.2020
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	11.08.2021
Sayfa No	2 / 3



13	Yerleşim birimlerinde gerçekleştirilen kazı ve yüzey araştırmalarının nitelikleri.
14	Kazı ve yüzey araştırmalarında ortaya koyulan yeni görüşler.

Genel Yeterlilikler

- Orta Çağ Arkeolojisi hakkında bilgi verebilir.
- Arkeolojinin diğer bilimlerle ilişkisini kavrayabilir.
- Kazı teknikleri ve araçları hakkında bilgi verebilir.
- Çizim, envanterleme, kazı işleri ve buluntu muhafazası ile ilgili bilgi sahibi olabilir.

Kaynaklar

- Mcvedy Colin, *Ortaçağ Tarih Atlası*, Sabancı Üni. Yayınları, İstanbul 2010.
- Veli Sevin, *Arkeoloji Kazı Sistemi El Kitabı*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 1999.
- I. Hodder, *Interpretive Archaeology and Its Role*, 1991.
- Glyn Daniel - *A Short History of Archaeology*, 1991.
- G. Gibbon, *Explanation in Archeology*, London, 1989.
- A. M. Dinçol - S. Kantman, "Arkeolojide Yeni Kavramlar ve Metodolojik Araştırma Planlaması," *Anadolu Araştırmaları III*, İstanbul 1969.
- D. Fryer, *Surveying for Archaeologists*, Durham, 1960.
- P.G. Dorrel, *Photography in Archaeology and Conservation*, Cambridge, 1989.
- Arık, R., "Türk Kültürüne Yönelik Arkeolojik Araştırmalar ve KubadAbad Kız Kalesi Kazısı", *Remzi Oğuz Arık Armağanı*, Ankara1987, ,s.71-98.
- Arık, R., Arık, O., *Anadolu Toprağının Hazinesi Çini, Selçuklu ve Beylikler Çağı Çinileri*, İstanbul, 2007.
- Arık, R., *Kubad Abad: Selçuklu Saray ve Çinileri*. İstanbul 2000.
- Bilici, K., *Anadolu Selçuklu Çağı Mirası / The Heritage of Anatolian Seljuk Era*, Ankara 2016.
- Bozer, R.- Çeken, M., *Anadolu Selçuklu Çağı Mirası, Müze Eserleri / The Heritage of Anatolian Seljuk Era, Museum Artefacts*, Ankara 2016.
- KUBAN, D., *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, İstanbul, 2002.

Değerlendirme Sistemi

Ara Sınav: %40 Yarıyıl Sonu Sınavı: %60

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI İLE

DERS ÖĞRENİM ÇIKTILARI İLİŞKİSİ TABLOSU

	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10	PÇ11
ÖÇ1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
ÖÇ2	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
ÖÇ3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
ÖÇ4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
ÖÇ5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5
ÖÇ6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5

ÖÇ: Öğrenme Çıktıları PÇ: Program Çıktıları

Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük	2 Düşük	3 Orta	4 Yüksek	5 Çok Yüksek
--------------	-------------	---------	--------	----------	--------------

